

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ
У ТРЕТЬОМУ ТИСЯЧОЛІТТІ**

**МАТЕРІАЛИ
державної науково-практичної конференції
молодих учених, аспірантів і докторантів**

м. Біла Церква, 19–20 травня 2016 р.

Частина 2

Біла Церква
2016

Затверджено
вченою радою університету

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., д-р екон. наук, академік НААН, ректор;
Сахнюк В.В., д-р вет. наук, проректор з наукової та інноваційної діяльності;
Бомко В.С., д-р с.-г. наук, декан біолого-технологічного факультету;
Хахула В.С., канд. с.-г. наук, декан агробіотехнологічного факультету;
Борщовецька В.Д., канд. пед. наук, декан факультету права та лінгвістики;
Фесенко В.Ф., канд. с.-г. наук, координатор НТТМ біолого-технологічного факультету;
Панченко Т.В., канд. с.-г. наук, координатор НТТМ агробіотехнологічного факультету;
Мельник О.Г., канд. юрид. наук, координатор НТТМ факультету права та лінгвістики;
Резнік В.Г., ст. викладач, координатор НТТМ факультету права та лінгвістики;
Царенко Т.М., канд. вет. наук, начальник відділу науково-дослідної та інноваційної діяльності;
Сокольська М.О., зав. редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар.

Наукові пошуки молоді у третьому тисячолітті: матеріали державної науково-практичної конференції молодих учених, аспірантів і докторантів, м. Біла Церква, 19–20 травня 2016 р. – Біла Церква, 2016. – Ч. 2. – 81 с.

До збірника увійшли матеріали наукових досліджень молодих вчених, аспірантів та докторантів з питань виробництва і переробки продукції тваринництва, агробіотехнології, землевпорядкування та землеустрою, а також результати психолого-педагогічних та лінгвістичних досліджень та з актуальних проблем законодавства України.

робіт. Вони спираються на біологічні особливості рослин за фазами росту і розвитку та етапи органогенезу. В інтенсивній технології вирощування одним з провідних напрямків є інтегрована система захисту рослин від хвороб, шкідників та бур'янів.

Захист рослин – важливий фактор підвищення урожайності пшениці озимої і покращення якості зерна. Тільки від коренових гнилей недобір зерна пшениці озимої в окремі роки досягає втрат, які дорівнюють шкодочинності усіх інших хвороб цієї культури разом взятих.

Спостереження, обліки, експерименти проведені в умовах приватного агропромислового підприємства «АГРОПРОДСЕРВІС» Тернопільського району Тернопільської області протягом 2013-2015рр. показали, що залежно від умов вирощування пшениці озимої та ступеня ураження рослин кореневою гниллю, суттєво знижується урожайність за рахунок зменшення маси насіння в колосі хворих рослин на 16,1 до 42,9 % порівняно зі здоровими неураженими хворобою рослинами.

Мікробіологічними аналізами встановлено, що збудниками хвороби є гриби роду *Fusarium*, які склали 45,5-74,1 % від усієї мікрофлори, яка заселяла уражені органи рослин. В другу половину вегетації біля 25 % рослин уражались ще й церкоспорельозною кореневою гниллю.

Коренева гниль і особливо такі шкідники як злакові мухи, хлібний турун і озима совка є однією із основних причин зрідження посівів озимої пшениці. Посіви раннього строку сівби (20 вересня) через пошкодження шкідниками і ураження кореневою гниллю зріджувались восени на 11,7 % оптимального (30 вересня) – на 5,2 %. Пізні посіви (10 жовтня) з осені шкідливими організмами не пошкоджувались і не зріджувались, проте в зиму входили менш розвиненими і підготовленими до низьких температур.

Через погіршення фітосанітарного стану, зрідження продуктивного стеблестю урожайність пшениці озимої ранніх строків сівби була в середньому на 4,7 ц/га, або 11 % нижчою від оптимальних. За урожайністю посіви пізнього строку сівби (10 жовтня) достовірно перевищували ранні на 1,6 ц/га.

Дотримання оптимальних агротехнічних строків сівби покращує фітосанітарний стан посівів озимої пшениці, збільшує густоту продуктивного стеблестю та поліпшує структуру урожайності і, як наслідок, забезпечує достовірний приріст урожайності зерна у порівнянні із пізніми і ранніми строками сівби відповідно на 1,6 і 4,7 ц/га, або на 3,7 до 11 % та значно вищі економічні показники його виробництва. За теплої осені у виробничих умовах доцільно зміщувати оптимальні строки сівби в сторону пізніх ніж ранніх.

УДК 633.11«324»

ПАНЧЕНКО Т.В., ТКАЧУК В.М., кандидати с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕЛЕМЕНТИ СТРУКТУРИ ВРОЖАЙНОСТІ СУЧАСНИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ТА ЇХ КОРЕЛЯЦІЙНИЙ ЗВ'ЯЗОК

У зерновому господарстві нашої країни провідною зерною культурою є озима пшениця. В середньому валовий збір її в країні становить близько 38-45 % усіх зернових культур.

В останні роки у зв'язку з порушенням сівозмін, недотриманням агротехніки, нестачею засобів хімічного захисту, розміщенням озимої пшениці на великих площах після незадовільних попередників, недостатнім внесенням органічних і мінеральних добрив поставили виробництво продовольчого зерна в нашій країні майже у повну залежність від погодних умов, які несприятливо складаються в окремі роки. В такі роки це було однією з причин загибелі посівів озимини на великих площах.

Такий стан з виробництвом зерна озимої пшениці призвів не тільки до нестійких валових зборів, а і до значного погіршення якості зерна. При даних проблемах виробництва і при наявності в господарствах лише невеликої кількості добрив, потрібно повернути велику

увагу сортовому складу озимої пшениці. Тому що сортам належить одна з головних ролей не тільки для збільшення урожайності а і для покращення якості зерна.

Наші дослідження направлені на вивчення питання формування елементів структури урожайності її величини та покращення якості зерна різних сортів пшениці озимої та порівняння кореляційних зв'язків густоти рослин, продуктивного стеблостою, довжини колосу, кількості колосків у колосі, кількості зерен у колосі, маси зерен з колосу та маси 1000 насінин.

Виживанність рослин пшениці озимої в осінній період у середньому за час досліджень складала 93,74-95,99 відсотків, а на початок весняного відростання вона коливалася в межах – 78,9-80,6 відсотків.

Найвища густина рослин в роки досліджень за сортом Подолянка – 338,6 шт./м², дещо нижча у сорту Єрмак – 332,0 шт./м², мінімум мав сорт Богдана – 324,3 шт./м².

Залежно від добору сорту змінюється й величина урожайності озимої пшениці. Урожайність сорту Єрмак в середньому за роки досліджень становить – 59,8 ц/га, у сорту Подолянка урожайність була найвищою серед усіх досліджуваних сортів – 62,7 ц/га дещо поступився за урожайністю сорт Богдана – 54,8 ц/га. Сорт Елегія виявився найменш урожайним і в середньому було зібрано в дослідках – 53,1 ц/га.

Високий кореляційний зв'язок відмічено між густиною продуктивного стеблостою та урожайністю – 0,945 та між масою насіння в колосі і урожайністю – 0,911.

UDK 632.25:582.711.712

MARCHENKO A., candidate of Agricultural sciences

Bila Tserkva National Agrarian University

ROOT AND BASAL ROTS OF GENUS *ROSA L.* ORNAMENTAL SHRUBS

The results of mycological analysis of genus *Rosa L.* ornamental shrubs infected with root and basal rots reveal that phytopathogenic complex of green cuttings basal part is represented with 15 species of *Micromycetes* from 11 genera 7 families 8 levels 4 parts of 2 kingdoms. Fungi kingdom is represented with 12 species of 9 families and *Chromista* – with 3 species of 2 genera. Phytopathogenic complex of root and basal rots is represented with saprophytic and parasitic organisms. Saprotrophic types of *Micromycetes* were distinguished from the infected *Rosa × hybrida* and *Rosa canina* cuttings: *Aspergillus* spp., *Trichothecium roseum*, *Gliocladium* spp., *Mucor* spp., And epiphytes *Alternaria* spp. The allocation frequency was regular, except for species of the genus *Alternaria*. In some cases necrosis was detected on rooted green cuttings which contained potentially pathogenic species of *Micromycetes*: *Botrytis cinerea*, *Fusarium* spp., *Pythium* spp., *Rhizoctonia solani*, but the frequency of detection was low, and they were allocated irregularly. In the phytopathogenic complex of necrosis in the basal part of green cuttings *Rosa × hybrida* and *Rosa canina*, compared to other soil *Micromycetes*, *Fusarium*, *Verticillium*, *Phytophthora* species dominated. From the data presented one we should also note that the fungi *F. oxysporum*, *F. solani*, *V. albo-atrum*, *V. dahliae*, *Ph. cactorum* are the main participants of infection rotting process in green cuttings of genus *Rosa* ornamental shrubs during their rooting in greenhouses. Mycological analysis of young (1-2 years) genus *Rosa* ornamental shrubs in the open ground, affected by root and basal rots showed that the species composition of pathogenic complex does not differ from the one set in the greenhouse in for green cuttings rooting. The dominant place in allocation frequency is possessed by family *Fusarium*, the species of which were met twice as often as the *Verticillium* kind of pathogens and 3 times more often than the *Phytophthora* kind. As a result of mycological analysis of genus *Rosa L.* ornamental shrubs infected root we have found that the dominant position in a phytopathogen complex belongs to *F. oxysporum*, its frequency allocation is 3 times higher than *F. solani*. In most cases, these two pathogens complement each other. The genus *Verticillium* in the pathological process is represented with species of *V. albo-atrum*, *V. dahliae*, the dominant place on the frequency selection is taken by *V. dahliae*. The genus *Phytophthora* presented represented with *Ph. Cactorum* kind. Diagnostic features of fusariose, verticilliose and phytophthorose root and basal rot of genus *Rosa* ornamental shrubs are defined.

Кривенко А.І. Аналіз фітосанітарного стану посівів і формування врожайності пшениці озимої залежно від строків сівби в умовах Центрального Лісостепу України.....	26
Панченко Т.В., Ткачук В.М. Елементи структури врожайності сучасних сортів пшениці озимої та їх кореляційний зв'язок	27
Marchenko A. Root and basal rots of genus <i>rosa L.</i> Ornamental shrubs	28
Moskalets T., Moskalets V. Ecological, molecular-genetic markers and technological indicators of winter triticale.....	29
Moskalets T. Management the vital state plant by the criteria of mechanisms adaptability.....	29
Лозінська Т.П., Євтушенко С.М. Продукційний процес у сортів пшениці твердої ярої в умовах ННДЦ БНАУ	30
Мацкевич В.В., Філіпова Л.М. Гіпергідратація <i>in vitro</i> регенерантів та її чинники.....	31
Гамалій І.П. Державний облік водокористування і ведення державного водного кадастру басейну р. Рось.....	32
Недашківська Т.М. Удосконалення визначення збитків, спричинених обмеженнями прав власників і землекористувачів	33
Кулініч Р.О. Вирощування <i>camelina sativa</i> в Криму	33
Сабадин В.Я. Аналіз колекції ячменю ярого для селекції на імунітет в умовах Центрального Лісостепу України	34
Глеваський В.І. Вплив сортових особливостей на формування якості цукрових буряків.....	35
Городецький О.С., Коваленко Р.В., Городецька О.О. Формування врожаю зарубіжними гібридами цукрових буряків в умовах ФГ «Расавське» Кагарлицького району Київської області	36
Покотило І.А., Ображій С.В. Ріст, розвиток рослин, тривалість міжфазних та вегетаційного періодів коріандру залежно від впливу сорту, ширини міжрядь та норм висіву	37
Яковенко А.Н. Видовой состав проволочников (coleoptera: elateridae) в агроценозах пшеницы озимой в зависимости от систем обработки почвы.....	38
Кубрак С.М. Основні проблеми вирощування часнику озимого	39
Бузиний М.В. Урожайність різних за біологічними ознаками сортів пшениці озимої (<i>t. Aestivum L.</i>) в залежності від рівня мінерального живлення і погодних умов року	39
Роговський С.В., Демяненко О. Підсумки інвентаризації насаджень парку в с. Круківщина Києво-Святошенського району Київської області	40

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Бровко Н.І. Реформування системи охорони здоров'я України в процесі децентралізації.....	42
Пахомова А.О. Ознаки зовнішньоекономічних договорів суб'єктів агробізнесу	43
Ковальчук І.В. Міжнародний досвід влаштування дітей позбавлених батьківського піклування	43
Єфремова І.І. Процесуальна форма захисту особистих немайнових прав фізичної особи	45
Мельник О.Г. Реформування місцевого самоврядування в Україні за європейськими принципами – необхідність для сучасного українського суспільства	46
Мохонько О.О. Особливості застосування примусового заходу виховного характеру у вигляді поміщення неповнолітнього до приймальника-розподільника для дітей	47
Щериця С.І. Зворотна дія кримінального процесуального закону у кримінальному судочинстві	50
Малишко І.В. Подолання дитячої безпритульності в Україні та світі	50
Терещук М.М. Критерії визначення юридичної відповідальності в публічному праві.....	52
Росавіцький О.О. Територіальна громада, як основа державності в Україні	53
Самойлович А.А. Адміністративно-правове регулювання діяльності спеціалістів у галузі рослинництва	54
Мельник Л.М., Харьковщенко Ю.Є. Державотворчість в контексті релігійної реформи Костянтина Великого	55
Біляєв М.О. Ідеї української самостійності та державності в творчості І. Франка.....	56
Макарчук В.В. Теоретико-правовий дискурс щодо правового статусу реєстрового козацтва	57